

LÄGESRAPPORT

VIABLE CITIES

KLIMATNEUTRALA STÄDER

2030

KFKS 2021/422

2023-10-19

Emelie Holmström

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund	2
2.	Klimatneutrala Nacka 2030.....	3
2.1.	AP 1 - Naturbana satsningar som påskyndar klimatomställningen.....	4
2.1.1.	Syfte och mål	4
2.1.2.	Rapport från arbetspaketet.....	4
2.1.3.	Fortsatt arbete och förväntat resultat.....	5
2.2.	Arbetspaket 2 – Klimatarena Nacka – nya former för samverkan och medborgarengagemang	5
2.2.1.	Syfte och mål	5
2.2.2.	Rapport från arbetspaketet.....	5
2.3.	Arbetspaket 3 – Utveckla planeringsprinciper och processer för kvalitet och hållbarhet i samhällsbyggnadsprojekt	7
2.3.1.	Syfte och mål	7
2.3.2.	Rapport från arbetspaketet.....	7
3.	Övriga åtaganden inom satsningen Klimatneutrala Städer	
	2.0.....	9
3.1.	Klimatkontrakt 2030.....	9
3.2.	Klimatinvesteringsplan.....	10
3.3.	Kommunens omställningsfunktion	10

I. Bakgrund

Viable Cities är ett av 17 strategiska innovationsprogram som får stöd i en gemensam satsning av Vinnova, Energimyndigheten och Formas. Syftet med satsningen är att skapa förutsättningar för Sveriges internationella konkurrenskraft och hållbara lösningar. Programmet pågår mellan 2017 och 2030 och samlar aktörer inom näringsliv, akademi, civilsamhälle och offentlig verksamhet. Viable Cities handläggs av Energimyndigheten och KTH är värdorganisation.

Nacka kommun är sedan 2021 medlem i Viable Cities och är en av flera svenska kommuner som får medel från Energimyndigheten genom medverkan i satsningen *Klimatneutrala städer 2030 2.0*. Medverkande städer har tagit på sig att öka takten genom att testa nya arbetssätt och lösningar, att lära av varandra och att arbeta för missionen: att skapa städer som fungerar bra för människor som bor i den, som är bra för invånarnas, företagens och samhällets ekonomi – och – som är bra för klimatet. För att lyckas med omställningen krävs samarbete på en nivå som aldrig skett förut – mellan invånare, politiker, företag och tjänstemän likväl som mellan nationell, regional och lokal nivå. Hur kommunerna arbetar för att öka takten beskrivs i det klimatkontrakt som tas fram i projekten.

Klimatneutrala Nacka 2030 är ett samverkansprojekt där projektconsortiet består av Nacka kommun, Nacka Energi, Nacka Vatten och Avfall, Sveafastigheter, Skanska, Kungsvåningen, Storstaden bostad, JM, Ica Maxi stormarknad, KTH och Nacka-Värmdö FN-förening. Samverkansprojektet sträcker sig från hösten 2021 till och med hösten 2024.

Projektet fokuserar på stadsutvecklingsprocessen och platsen Centrala Nacka med utgångspunkt i konceptet Naturban¹. Målsättningen är att bidra till en Naturban stadsutveckling och öka förståelsen för hur vi kan organisera stadsutvecklingsprocessen för att säkra kvalitet och hållbarhet i projekten. Projektet ska även öka förståelsen för hur samverkansprocesser kan utformas för att öka delaktighet och engagemang hos Nackaborna, näringsliv och civilsamhälle.

Projektet kommer årligen att ta fram en lägesrapport till kommunstyrelsen för att informera om resultat och insikter som framkommer. Denna rapport är den andra i ordningen. Den första rapporten redovisades i kommunstyrelsen i december 2022 (KFKS 2021/422).

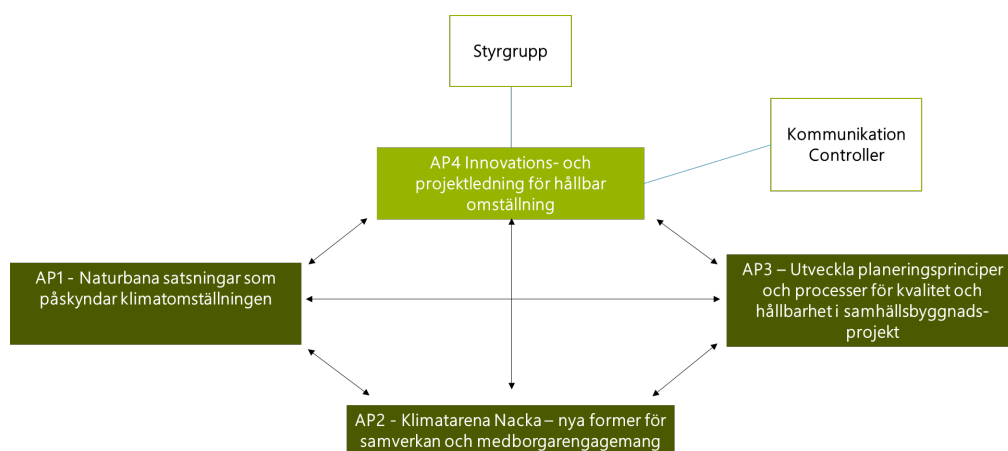
¹ Ett koncept som tagit fram för Centrala Nacka. Naturbant är det dynamiska mötet mellan natur och stad. Mer info på: [Centrala Nacka | Nacka kommun](#)

2. Klimatneutrala Nacka 2030

Syftet med arbetet i Klimatneutrala Nacka 2030 är lära, utveckla och testa nya arbetssätt och lösningar i samverkan med en bredd av aktörer och kompetenser där vi med gemensamt fokus kan bidra konkret till hållbara lösningar som i sin tur bidrar till utvecklingen av ett klimatneutralt Nacka i sin helhet.

Centrala Nacka står inför en stor bebyggelseomvandling. Utbyggnaden kommer pågå under många år och omfattar både stora infrastrukturförändringar såväl som välfärdsfastigheter, utomhusmiljöer, sportytor, en stadspark och nya bostadskvarter och verksamhetslokaler. Inom området finns också befintliga byggnader och värden som behöver tas till vara. Utvecklingen sker till stor del på det som idag är kommunal mark vilket gör platsen lämplig som testbädd för nya lösningar. Det finns en förväntan om att erfarenheter från projektet i Centrala Nacka kan bidra till en mer hållbar stadsutveckling även i andra områden i Nacka och utanför.

Nacka kommuns arbete för ett Klimatneutralt Nacka 2030 är arrangerat i fyra arbetspaket där arbetspaket 1-3 är innovationsprojekt medan arbetspaket 4 håller ihop arbetet och ansvarar för framtagande av Klimatkontrakt 2030 och klimatinvesteringsplan.

Det första paketet (AP 1) har som mål att identifiera, utveckla och testa lösningar som bidrar till klimatomställningen och en naturban stadsutveckling. Arbetspaket två (AP 2) ska genom en fördjupad dialog mellan kommun, byggaktörer, civilsamhället och akademien skapa ny kunskap om hur olika styrningsformer och samverkansprocesser kan utformas för att öka kraften i innovations- och omställningsarbetet. I det tredje arbetspaketet (AP 3) utforskas utmaningar och flaskhalsar i planeringsprocessen för att kunna utveckla nya arbetssätt för att säkerställa kvalitet och hållbarhet i stadsutvecklingsprocessens olika skeden.

2.1. AP I - Naturbana satsningar som påskyndar klimatomställningen

2.1.1. Syfte och mål

Den naturbana stadsutvecklingen ska bidra till en klimatneutral stadsdel med både grönskande och urbana kvaliteter. En stadsdel som ligger i tiden och har en hög attraktivitet för framtidens Nackabor samtidigt som den också främjar ett hållbart byggande och en hållbar livsstil i linje med missionen ”*Klimatneutrala städer 2030 med ett gott liv för alla inom planetens gränser*”.

I AP 1 samverkar representanter från olika kommunala enheter, byggaktörer och akademien med målet att identifiera, analysera och genomföra hållbara lösningar i planeringen av Nacka stad. Aktiviteter (dialogmöten, workshops) designas för att möjliggöra kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan deltagande aktörer och för att öka förståelsen för hur naturbana idéer och lösningar kan vara en del av planeringen och omsättas i konkreta åtgärder. Arbetspaketet ska främst utveckla en metodik för att integrera naturbana lösningar i stadsutvecklingen och utveckla en handlingsplan med konkreta hållbara lösningar med potential att accelerera klimatarbetet.

2.1.2. Rapport från arbetspaketet

Flera aktiviteter med byggaktörerna från konsortiet har genomförts. Insikter från aktiviteterna är att byggaktörerna vill att kommunen ställer hållbarhetskrav. Risker är annars att aktörer med lägre ambitioner tilldelas marken och att hållbara lösningar inte genomförs. Byggaktörer i projektkonsortiet fick hösten 2022 i uppgift att ta fram en gemensam syn på hur markanvisningar skulle kunna utformas för att främja låg klimatpåverkan. Dessa inspel används nu i arbetet med en markanvisning med klimatprofil i Henriksdalsbacken. Det är ett exempel på hur kunskap från projektet direkt kommer till nytta.

Mellan hösten 2022 och våren 2023 har också arbetet med att utveckla en metodik för att integrera naturbana lösningar i stadsbyggnadsprojekt pågått. Tillsammans har vi samlat erfarenheter och testat nya angreppssätt i pågående stadsbyggnadsprojekt i Centrala Nacka.

Arbetet har resulterat i en metodik för detaljplaneprocessen där kommunens Miljö- och klimatambitioner har vävts samman med Naturbana ambitioner. Metodiken resulterar i att både social och ekologisk hållbarhet kommer in tidigare i stadsbyggnadsprojekten i dialog med byggaktören och projektgruppen.

Under året har det blivit tydligt att det ibland uppkommer frågor inom ett stadsutvecklingsprojekt som inte går att lösa inom projektet. Det kan vara allt från olika energilösningar till önskemål om kommunala verksamheter i bottenvåningar för att skapa en levande stad. Ett väl utvecklat samarbete mellan kommunens olika processer behövs för att kunna komma fram med bra lösningar. Det blir också tydligt att det krävs nya forum för dialog och utveckling

även mellan näringsliv, civilsamhälle och kommunen som ligger utanför projektens gränser. Det gäller särskilt frågor som exempelvis attraktiva stadsrum, trygghet och säkerhet, klimatsmart mobilitet och biologisk mångfald.

2.1.3. Fortsatt arbete och förväntat resultat

I arbetspaketet kvarstår att ta fram en handlingsplan och en innovationskatalog. I innovationskatalogen fångas de idéer upp som framkommer under den Naturbana arbetsprocessen men som saknar relevans eller förutsättningar i det enskilda stadsbyggnadsprojektet. Det ger förutsättningar för att sprida idéerna så att de kan användas på andra platser.

Den Naturbana metodiken bygger på strategin för Miljö- och klimatambitioner. Genom det intensiva utvecklingsarbetet som bedrivits har utvecklingsmöjligheter identifierats. Under hösten planeras att samla idéer som kan utveckla såväl den Naturbana metodiken som strategin för Miljö- och klimatambitioner. Att ta vidare dessa idéer kommer inte ingå i projektet Klimatneutrala Nacka.

I arbetspaketet kvarstår att paketera den Naturbana metodiken samt sammanställa allt arbete som bedrivits och lärdomar som genererats i en rapport.

2.2. Arbetspaket 2 – Klimatarena Nacka – nya former för samverkan och medborgarengagemang

2.2.1. Syfte och mål

I AP 2 initieras och organiseras en dialogplattform för att etablera Centrala Nacka som en testbäddsarena för nya tekniklösningar och sociala innovationer. Arbetspaketet har flera delmål så som att driva samverkansprocesser på olika teman som främjar klimat- och hållbarhetsarbetet samt undersöka digitaliseringens möjligheter att stödja nya arbetssätt som främjar medskapande stadsutveckling.

2.2.2. Rapport från arbetspaketet

Nacka Vatten och Avfall, en av parterna i projektkonsortiet, bidrar till Klimatneutrala Nacka genom skapandet av en cirkulär hubb i Nacka Forum. Syftet med hubben är att vara en samlingsplats kring cirkulär ekonomi. Under våren 2023 arrangerades Earth Hour Week i hubben med flera aktiviteter för att uppmärksamma klimat- och hållbarhetsfrågor. Exempelvis deltog Nacka Värmdö FN Förening, också part i projektkonsortiet, för att sprida kunskap om Agenda 2030. ElectriCITY² berättade om hur bostadsrättsföreningars energianvändning och klimatpåverkan kan minska genom medborgarengagemang. Genom

² [Hammarby Sjöstad 2.0 - ElectriCITY Innovation](#)

kommunens satsning på Energi och klimatrådgivning kan denna kunskap spridas vidare.

Med syftet att inspirera till hållbara lösningar, knyta kontakter och etablera Nacka som ett centrum för hållbart byggande arrangerade Nacka kommun och Atrium Ljungberg en kortare seminarieserie om hållbart byggande under året. Innovativa företag presenterade sina lösningar inom energisystem och energieffektivisering samt inom hållbara material. Bland andra deltog fastighetsbolag verksamma i Centrala Nacka samt enheter från kommunen på seminarierna. Det stod klart att liknande arenor för att sprida inspiration, kunskap och möjlighet till dialog behövs för att snabba på omställningen.

Centrala Nacka Marknadsbolag är en existerande arena där samverkan mellan byggaktörer och Nacka kommun bedrivs i olika frågor med ett huvudfokus på platsmarknadsföring och skapa större attraktivitet. Här spelar det Naturbana konceptet en viktig roll. I dialog med byggaktörerna har konceptet vidareutvecklats, från att främst vara ett gestaltningskoncept med fokus på det gröna, till ett bredare helhetsperspektiv som omfattar såväl ekologisk som social hållbarhet i takt med ökat klimatfokus och utvecklingen i vår omvärld.

För att understödja och bidra till konceptets trovärdighet är det av stor vikt att alla parter är med och arbetar för att hållbarhetsfrågorna prioriteras, planeras för samt genomförs. Den dialogplattform som Centrala Nacka Marknadsbolag utgör för marknadsföring av Centrala Nacka skulle behöva kompletteras så att även hållbarhetsrelaterade frågor har ett forum.

För att identifiera hur kommunen samarbetar med Nackasamhället har en workshop genomförts med deltagare från en bredd av kommunens verksamheter så som digitalisering, kommunikation, utbildning, ledningsstaben och kommunala bolag. Insikter som framkom är att kommunen gör många bra saker men det finns behov av en helhetsbild och systematiska arbetssätt som styr mot gemensamma mål. Genom mer systematiskt arbetssätt blir den gemensamma genomförandekraften starkare.

I ärendet KFKS 2018/1167 *Samverkan mellan Nacka kommun och civilsamhället* framgår att kommunen bör utveckla samverkan med civilsamhället inom fokusområdena gemenskap, sammanhang och livskvalité, trygghet samt hållbar och klimatsmart kommun. Kommunen har en civilsamhällessamordnare som arbetar med de två första fokusområdena.

Annat som framkom vid workshopen var att kommunen behöver bli bättre på att nå rätt målgrupp utifrån syftet med samarbetet och att anpassa formerna för interaktion utifrån målgruppen. Kommunens olika verksamheter borde därför försöka samordna dialoger i liknande frågor för att minska risken för enkättrötthet och öka intresset hos Nackasamhället att engagera sig och medverka i olika dialogsammanhang. Genom att ha en helhetsbild och att samla

och synliggöra den dialog som bedrivs kan det också bidra till mer nöjda medborgare. Till exempel har vi genomfört digitala dialoger i flera projekt, bland annat i Fisksätra och i Björknäs. Att fortsätta utveckla denna metodik och spara Nackabornas synpunkter kan vara ett sätt att skapa en helhetsbild och samla det vi gör.

2.2.2.1. Fortsatt arbete och förväntat resultat

I det fortsatta arbetet med att utveckla en dialogplattform som främjar en medskapande stadsutveckling i Centrala Nacka kommer erfarenheter samlas in från existerande samverkan i Centrala Nacka Marknadsbolag. Även erfarenheter från kommunens arbete med medborgarengagemang genom energi- och klimatrådgivning, översiktlig planering, från framtidsdialogen med Nackasamhället och från utforskandet av en digital tvillings möjligheter kommer bidra till arbetet.

Ovan nämnd dialogplattform skulle kunna komplettera arbete som bedrivs inom enskilda stadsbyggnadsprojekt, detta för att möjliggöra sådana idéer och lösningar som kräver fler parter och större geografiskt område än vad de enskilda projekten rymmer. Exempel på sådan idé skulle kunna vara att inrätta en större gemensam bilpool i ett område som tillser enskilda bostadsutvecklars behov istället för att varje enskilt kvarter ska ha en egen bilpool. Denna lösning har potential att bidra till en mer attraktiv och ekonomiskt hållbar mobilitetstjänst som kan minska behovet av underjordiska parkeringsplatser på kvartersmark.

Att skapa arenor för dialog förutsätter ett samordnat arbete inom kommunen och en gemensam målbild. Det behöver vara ett kontinuerligt utvecklingsarbete som pågår bortom detta projekt. Projektet Klimatneutrala Nacka avslutas under 2024. Hur erfarenhet från projektet kan tas till vara i den ordinarie organisationen behöver tydliggöras under det kommande året.

2.3. Arbetspaket 3 – Utveckla planeringsprinciper och processer för kvalitet och hållbarhet i samhällsbyggnadsprojekt

2.3.1. Syfte och mål

I AP3 arrangeras en samskapande process med representation från olika kommunala enheter, byggaktörer och akademi i syfte att analysera hur organisering och styrning av kommunens planeringsprocess påverkar förutsättningarna att realisera visionen om ett hållbart Nacka Stad. Arbetspaketet ska identifiera flaskhalsar och utmaningar i processen samt utveckla arbetssätt för att säkerställa kvalitet och hållbarhet stadsutvecklingsprocessens olika skeden.

2.3.2. Rapport från arbetspaketet

På flera platser i Nacka byggs det nya bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Parallellt ökar insikten om allvaret i klimatkrisen och den pågående förlusten av biologisk mångfald. Genomförda aktiviteter och intervjuer har resulterat i en

djupare förståelse för hur kommunen arbetar med planering och därmed större insikt kring vilka hinder och utmaningar som existerar i arbetet med att möjliggöra en hållbar stadsutveckling. Arbetet leds av kommunen tillsammans med KTH. Fokus har legat på den tidiga planeringen inom det geografiska området Centrala Nacka.

2.3.2.1. Identifierade utmaningar, hinder och flaskhalsar i nuvarande planeringspraktik

Fem utmaningar har identifierats i arbetet med en hållbar och Naturban stadsutveckling i Centrala Nacka:

1. I dagsläget ligger en stor del av ansvaret för klimat- och hållbarhetsfrågor på enskilda stadsbyggnadsprojekt. Ett så pass decentraliserat ansvar för klimat- och hållbarhetsfrågor är en utmaning. Resultaten indikerar att det krävs nya arbetssätt för att tillse att den pågående *stadsutvecklingen* bedrivs utifrån ett helhetsperspektiv som också påskyndar den nödvändiga *omställningen* till ett mer hållbart samhälle. Denna *omvandling* behöver manifesteras och ges ett fysiskt uttryck, men det krävs också nya finansieringsformer, innovationer och livsstilsförändringar som medför ett reducerat klimat- och miljövtryck.
2. Klimat- och hållbarhetsfrågor tänjer ut gränserna såväl rumsligt som över tid. Frågorna kräver ett ökat samarbete och koordinering av kommunen inom och mellan olika planeringsnivåer, som exempelvis översiktlig strategisk planering och detaljplanering, för att hantera målkonflikter och identifiera möjliga synergier. Genom en utvecklad dynamik mellan den strategiska planeringen och den mer projektspecifika detaljplaneringen kan detta åstadkommas.
3. Medverkande byggaktörer har en stark önskan om ett mer utvecklat helhetsperspektiv i stadsutvecklingen. Byggaktörerna efterfrågar ett bredare grepp där det blir tydligt hur ett enskilt projekt kan bidra till områdets utveckling, och vice versa, hur en välplanerad omgivning bidrar till att stärka det enskilda projektets attraktivitet.
4. Planer och program är viktiga för att beskriva intentioner och koordinera funktioner men kommer att tappa i relevans om de inte hålls aktuella. Exempel på detta är Planprogrammet för Centrala Nacka som antogs 2015 och utgör grunder för stadsutvecklingen i området. Sedan 2015 har nya styrdokument antagits och idén om en Naturban stadsutveckling utvecklats. Programmet skulle kunna utvecklas vad gäller klimat- och hållbarhetsfrågor utifrån dagens kunskapsläge exempelvis vad gäller klimatpåverkan från stadsutvecklingen.
Planeringsprocessen behöver kontinuerligt bidra till planer och programs aktualitet. Genom att tillse en process för planering finns möjlighet att utveckla och hålla den Naturbana stadsutvecklingsidén relevant över tid. Även den Naturbana stadsbyggnadsidén har utvecklats, från att främst vara ett gestaltungs-koncept med fokus på det gröna, till ett bredare helhetsperspektiv som omfattar såväl ekologisk som social hållbarhet i takt

med ökat klimatfokus och utvecklingen i vår omvärld. En nyskapande planeringsprocess för Centrala Nacka ger möjlighet att utveckla den Naturbana idén i olika skalor, både på områdesnivå och enskilda projekt, och därigenom identifiera synergier mellan önskvärda strukturer och enskilda projekt.

5. Förhållandet mellan planering och genomförande behöver balanseras. Efter att olika planerings- och förhandlingsprocesser resulterat i t.ex. Översiktsplan (2012), Avtal om tunnelbanans utveckling (2013) och strukturplan (2014-2016) så har genomförandet av framtagna planer hamnat i centrum. Detta manifesteras genom exempelvis en uppdaterad projektmodell som inte inkluderar övergripande planering utan fokuserar på framdrift av enskilda projekt samt en genomförandeplan för Västra Sicklaön. Att genomföra uppsatta visioner är viktigt, men det är också av vikt att över tid utveckla dessa visioner i syfte att arbeta in nya frågor och säkerställa att vi över tid hanterar relevanta klimat- och hållbarhetsfrågor. En sammanhållen *stadsutvecklingsidé* med potential att accelerera omställningsarbetet underlättar även *innovationsarbetet* eftersom det blir enklare att identifiera vilken typ av innovation som behövs var, och när.

2.3.2.2. Fortsatt arbete och förväntat resultat

Ambitionen med det fortsatta arbetet är att ge förslag på nya arbetssätt som bemöter identifierande utmaningar och kompletterar och stärker redan pågående planering i Centrala Nacka. Ett önskvärt resultat är att nya arbetssätt bidrar till att utveckla den Naturbana stadsutvecklingsidén till att utgöra en viktig grund i det nödvändiga omställningsarbetet.

Genom aktiviteter som kartlägger och sammanställer kunskapsläget om Centrala Nacka och identifierade relevanta hållbarhetsmål kan en tydlig problemformulering tas fram. Med avstamp från problemformuleringen kan visionen för Centrala Nacka fortsätta utvecklas och konkretiseras genom relevanta mål och insatser.

Resultatet är ett utvecklingsförslag på den Naturbana stadsutvecklingen i Centrala Nacka som kontinuerligt behöver hållas aktuell. Över tid kommer sannolikt problemformulering att ändras och därför är det viktigt att det finns en process som säkrar stadsutvecklingsidéns relevans.

3. Övriga åtaganden inom satsningen Klimatneutrala Städer 2.0

3.1. Klimatkontrakt 2030

Omställningen till klimatneutrala och hållbara städer kräver ett samarbete på en nivå som aldrig skett förut, där vi arbetar åt samma håll och tillsammans för att

nå klimatmålen. Klimatkontrakt 2030 är en gemensam kraftsamlings och ett verktyg för att snabba på klimatomställningen. Det är ett långsiktigt åtagande som ska säkra samarbetet mellan städerna och den statliga nivån där alla parter tar på sig att konkret bidra till att öka takten i klimatomställningen. Klimatkontraktet tecknas av Nacka kommun, myndigheterna Energimyndigheten, Vinnova, Formas, Tillväxtverket och Trafikverket samt Viable Cities. Klimatkontraktet är en process under kontinuerlig utveckling och revideras årligen. För deltagande städer signeras kontraktet av kommunstyrelsens ordförande.

Nacka signerade sitt första klimatkontrakt 2022. Ett förslag på revidering av klimatkontraktet finns framtaget (se bilaga Klimatkontrakt 2030 i ärendet) som visar på Nackas förflyttning under året som gått. En gemensam ceremoni planeras till den 8:e december av Viable Cities där samtliga 23 städer som medverkar i satsningen Klimatneutrala städer 2030 signerar årets kontrakt.

3.2. Klimatinvesteringsplan

Nacka kommun förväntas ta fram en klimatinvesteringsplan inom ramen för projektet. Innovationsprogrammet Viable Cities förmedlar att klimatinvesteringsplanen ska vara en färdplan med konkreta åtgärder för att uppnå klimatmålen. Planen ska visa på vilka investeringar som krävs, vilka klimatnyttor som uppnås samt de besparingar och samhällsnyttor som genereras. Planen ska utgöra ett stöd vid beslutsfattande. Klimatinvesteringsplanen omfattar såväl kommunala investeringar som de investeringar som sker utanför den kommunala sektorn. Då de kommunala investeringarna utgör en mindre andel av alla de åtgärder som krävs för att klimatmålen som helhet ska nås, är mobiliseringen av andra aktörer, från näringslivet, civilsamhället och medborgarna till regionen och staten, ett måste.

I Nacka avser vi att testa möjligheten att koppla klimatinvesteringsplanen till arbetet med det nya klimat- och miljöprogrammet. Syftet är att tydliggöra de eventuella investeringsbehov som krävs för att genomföra de satsningar som krävs för att nå uppsatta mål.

3.3. Kommunens omställningsfunktion

Kommunen har åtagit sig att öka takten i omställningen och för att lyckas krävs ett gemensamt arbete mot målen. Ett led i Nackas arbete med klimatomställning är inrättandet av en ny tjänst i form av klimat- och miljödirektör samt ökat fokus på klimat- och miljöstrategiskt arbete genom bildandet av en ny enhet. Detta skapar förutsättningar för att fortsätta bygga en omställningsfunktion med mandat och förmåga att driva på omställningen.

Det utvecklingsarbete som sker inom stadsutvecklingsprocessen i Centrala Nacka, där nya arbetssätt testas som involverar en bredd av kommunens tjänstemän, är också ett led i att addera förmåga i omställningsarbetet. De

erfarenheter som kommer ut av detta arbete kan användas till att implementera nya arbetssätt.